

Dünya Dermatoloji Kongreleri Versus Dünya Savaşları (1)

Değerli meslektaşlarım, sevgili okurlar,

Dünya Deribilim Kongreleri tarihçesini gözden geçirdiğim yazı dizimin 6. bölümünde sizlere Amerikalı dermatologların bilgi ve deneyimi Avrupa'daki bilim merkezlerinde aradıkları bir devri aktarmış ve sormuştum: Anavatanlarına dönen Amerikalı dermatologların dermatoloji eğitimi veren üniversite bölümleri kurmak ve dermatoloji kitapları yazmak yanındaki 3. önemli başarıları ne olmuştur?

Sorumuzun yanıtını 6. Dünya Dermatoloji Kongresi'nin yapıldığı kente göz attığımızda alıyoruz¹. Amerika Birleşik Devletleri'nin büyük elma lakaplı New York kenti 1907'de gerçekleştirilen kongrenin de mekanıdır. Amerikalı deribilimcilerin ev sahipliğinde Paris, Viyana, Londra ve Berlin'den sonra ilk kez Avrupa dışındaki bir kıtada gerçekleşir Dünya Dermatoloji Kongresi. Toplantının açılış töreni devrin görkemli bir otelinde gerçekleşmekle beraber aralarında Londralı Hutchinson, Parisli Thibierge, Parmalı Mibelli ve Grazlı Von Zumbusch'un da bulunduğu katılımcılar hararetle tartışmalarını New York Tıp Akademisi binasının salonlarında gerçekleştirirler. Darısı bilimsel toplantı organizasyonu gerçekleştirmek için buldukları kentte bu tür aktiviteleri gerçekleştirecek şekilde yapılmış ve donatılmış bilim-kültür merkezleri olmadığı için ya da bu merkezlere erişim her yönüyle çok külfetli olduğundan turistik tesislere "sığınan" ülkemiz deribilimcilerinin başına! Kongre başkanı Harvard Üniversitesinden Profesör James White 1907'de ABD'deki 160 tıp fakültesinin tümünde dermatoloji eğitimi verilmekte olduğunu vurgular. O yıl aynı zamanda Amerikan Tıp Birliği'nin kuruluşunun 30. yılı da kutlanmaktadır. Kongredeki sunumlar arasında lupustan elefantiyazise çok sayıda farklı dermatozda radyoterapinin etkinliği ve akne sağaltımında stafilokokkal bir aşının olası faydalarının yer aldığı bildiriler de vardır. Toplantıda lansmanı yapılan cihaz ise Schamberg'in komedo ekstraktörüdür. 1907'nin Eylül ayında yaşananlar dünyanın bir ucunda böyle iken bizim bu taraflarda ise hayli çalkantılı bir dönem başlamaktadır. Ekim 1907'de Selanik'e tayin olan Mustafa Kemal İttihat ve Terakki Cemiyeti (Birlik ve İlerleme Derneği)

üyesi olacaktır. Aralık 1907'de ise Paris'te 2. Jön Türk Kongresi gerçekleşecek ve Sultan Abdülhamit yönetimine ayrıntılı suçlamalar getiren bir bildirge yayınlanacaktır.

Avrupa'da ulus devlet akımının ilk esintilerinin hissedilmeye başlandığı bir dönemde, 1912'de 7. Dünya Dermatoloji Kongresi Roma'da 400 civarındaki dermatoloğun katılımıyla yapılır. Favori konular pellegra, tüberküldler, derin mikozlar ve tabii ki her kongrede olduğu gibi yine sifilizdir. Tıbbın son 100 yılda nerelerden nerelere geldiğini hatırlamamıza yardımcı olacak birkaç konu başlığı verelim burada: Fakir hastalığı, pellegranın küflenmiş gıdaya bağlı ortaya çıktığı, sağaltımının arsenik ile yapılması gerektiği vurgulanır. Londralı bir katılımcı sifilitik şankrın eksizyonunun mutlak gerekliliğini hararetle savunur. Parisli Henri Gougerot deneysel olarak tüberküld oluşturduğu hastalarını sunar. Öte yandan aynı kongrede günümüze kadar yansımaları olacak başka yenilikler de vardır: Modern tıbbın ilk kemoterapötik ajanı sayılabilecek organik arsenik bileşiği Salvarsan ile sifilizin sağaltılabildiği gösterilir. Kriyoterapi ve radyoterapi popüler sağaltım seçenekleri olarak sunulurlar. Eğitmen ve tarihçi özellikleri baskın Şikagolu dermatolog WA Pusey sıvı havaya kıyasla kuru buz ile kriyoterapiyi daha tercih edilir bulunduğunu aktarır. Siz sıvı hava ve kuru buz nedir bilir misiniz ey günümüz dermatologları? Kısa açıklama en altta. Ama tüm bunlar bir yana Roma'daki kongrenin belki de en can alıcı özelliği İngiliz Sir Malcolm Morris'in önyak olmasıyla Uluslararası Dermatoloji Cemiyeti'nin (International Dermatological Society) kurulmasıdır. Ancak görün bakın ki misyonu gelecek dünya kongrelerinin organizasyonunu üstlenmek olan bu cemiyetin karşısına 1914 yazında önce Avrupa Savaşı sonraları ise 1. Dünya Savaşı olarak adlandırılacak ve ardından gelecek olan 2. Dünya Savaşı'na da zemin hazırlayacak şekilde sonlanacak olan yakın tarihin insan imalatı en büyük felaketi dikilecektir. Deribilimcilerin savaşla imtihanı başlamıştır. Bir sonraki dünya dermatoloji kongresi ne zaman yapılabilecektir sizce? Peki ya 1. Dünya Savaşı'nın marka deri hastalığı ne olabilir? Yanıtlar gelecek yazımda.

Kuru buz²: Donmuş karbon diyoksittir. Bir blok kuru buzun yüzey ısısı -78,5 °C dir. Uçunum özelliğine sahiptir yani kuru buz eridiğinde sıvı haline gelmek yerine doğrudan karbon diyoksit gazına dönüşür. Süpersoğuk oluşu ve uçunurluk özelliği nedeniyle dondurma amaçlı işlerde kuru buza talep oldukça yüksektir. Bilinen buzun aksine eridiğinde buz suyu pisiği de olmayacaktır.

Sıvı hava³: Çok düşük sıcaklığa soğutularak soluk mavi renkli sıvı halini alan havadır. Isıyı çok hızla absorblayabildiğinden nitrojen, oksijen, argon gibi inert gazları sıvı ya da katı hale getirmede kullanılır. Donma noktası -215 °C olup günümüzde tiyatro sahnesinde sis efektinin oluşturulmasında da kullanım alanı bulur.

Kaynaklar:

1. <http://web.ilds.org/about/a-brief-history-of-the-ilds>
2. http://biltek.tubitak.gov.tr/merak_ettikleriniz/index.php?kategori_id=5&soru_id=510
3. http://en.wikipedia.org/wiki/Liquid_air

Kaldığımız yerden devam etmek üzere, esenlikler dilerim.

Prof. Dr. Ekin Şavk

**Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye
E-posta: esavk@adu.edu.tr**